

*Інститут спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка
Національної академії педагогічних наук України*

Послуга раннього втручання для дітей з порушеннями слуху та їх родин

***Презентація вибіркового освітнього компонента для здобувачів освітньо-наукових програм
«Спеціальна психологія» (спеціальність – С4 Психологія),
«Спеціальна педагогіка» (спеціальність – А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями))
2 кредити (60 годин)***

Викладачі навчальної дисципліни

Литовченко Світлана Віталіївна,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач відділу освіти дітей з
порушеннями сенсорного розвитку
Інституту спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України

Посилання на профіль викладача:

orcid.org/0000-0003-0001-4667

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=sgbh2NsAAAAJ&hl=ua>

<https://lib.iitta.gov.ua/view/creators/==041B==0438==0442==043E==0432==0447==0435==043D==043A==043E=3A==0421=2E==0412=2E=3A=3A.html>

Жук Валентина Володимирівна,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник відділу освіти
дітей з порушеннями сенсорного розвитку
Інституту спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України

Посилання на профіль викладача:

orcid.org/0000-0001-8183-5250

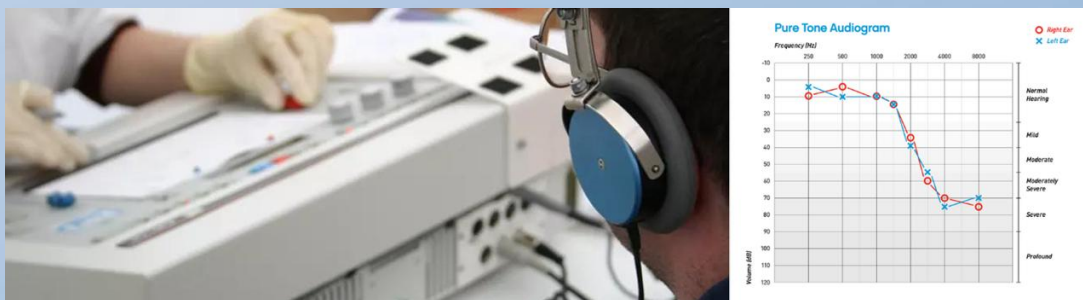
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=tSezWDUAAAAJ&hl=uk>

<https://lib.iitta.gov.ua/view/creators/==0416==0443==043A=3A==0412=2E==0412=2E=3A=3A.html>

Послуга раннього втручання для дітей з порушеннями слуху та їх родин

Курс спрямований на формування фахових компетентностей, міждисциплінарних знань, умінь, навичок, які можуть допомогти майбутнім викладачам вищої школи та науковцям розробляти технології раннього втручання у роботі з дітьми з порушеннями слуху та їхніми родинами

- *методологія раннього втручання,*
- *специфіка послуги раннього втручання в системі комплексної допомоги дітям з порушеннями слуху та їхнім родинам,*
- *освітній компонент послуги раннього втручання для дітей з порушеннями слуху та їхніх родин*

Мета курсу:

формування у здобувачів базових компетентностей, зокрема, світоглядних позицій, теоретичних знань та практичних навичок для наукового вивчення проблеми ранньої допомоги дітям з порушеннями слуху та їхнім родинам з врахуванням специфіки слухомовленнєвого, соціально-комунікативного, пізнавального розвитку дітей

Завдання курсу:

1. Формувати світоглядні позиції здобувачів щодо комплексного супроводу дітей раннього віку з порушеннями слуху згідно функціонального підходу, відображеного у положеннях МКФ-ДП, зокрема, акцент на внутрішній і зовнішній ресурс, активізація якого забезпечує якість функціонування дитини і родини.
2. Ознайомити із специфікою слухомовленнєвого, соціокомунікативного та пізнавального розвитку дітей раннього віку з порушеннями слуху.
3. Формувати уміння оцінювати стан та виявляти потреби дитини і її родини через інтеграцію фізичних, психічних, соціальних показників (а не діагноз або показники фізичного слуху), що знаходить відображення у значущих аспектах життєдіяльності (розвиток, участь, середовище) та визначає вектори докладання зусиль команди супроводу.
4. Формувати знання про мету, завдання, зміст та організацію раннього втручання у роботі з дітьми з порушеннями слуху.
5. Ознайомити з формами, методами, прийомами та засобами ранньої допомоги дітям з порушеннями слуху на діагностичному, корекційно-відновлювальному та корекційно-розвивальному етапах супроводу.
6. Розглянути специфіку побудови наукового дослідження, присвяченого ранньому втручанню у супроводі дітей з порушеннями слуху та їхніх родин.

Компетентності:

Загальні:

- ЗК1.** Здатність до аналізу та систематизації досліджень з різних галузей знань.
- ЗК2.** Навички спостереження за проявами поведінки дитини для виявлення актуального рівня та моніторингу динаміки її розвитку.
- ЗК3.** Здатність здійснювати кількісне та якісне оцінювання функціонального стану дитини.
- ЗК4.** Здатність виявляти потреби дитини та родини.
- ЗК5.** Вміння спостерігати, порівнювати, співставляти, аналізувати педагогічні явища, прогнозувати ефективність педагогічних стратегій.
- ЗК6.** Здатність розробляти програми, методики, моделювати технології підтримки та ін. у науковому дослідженні.
- ЗК7.** Здатність застосовувати сформовані компетентності у практичній та методичній діяльності.

Спеціальні (фахові):

- СК1.** Здатність до аналізу та систематизації досліджень з медицини, психології, педагогіки, соціології, присвячених особливостям психофізичного розвитку дітей з порушеннями слуху раннього віку та напрямам супроводу родин.
- СК2.** Здатність здійснювати кількісне та якісне оцінювання функціонального стану дитини з порушенням слуху раннього віку, рівня залученості батьків до корекційно-розвивального впливу.
- СК3.** Навички спостереження за проявами слухомовленнєвої поведінки дитини для виявлення актуального рівня та моніторингу динаміки слухомовленнєвого розвитку.
- СК4.** Вміння спостерігати, порівнювати, співставляти, аналізувати педагогічні явища, прогнозувати ефективність педагогічних стратегій, які є елементами раннього втручання у супроводі дітей з порушеннями слуху.
- СК5.** Знання сучасних медико-технічних та педагогічних технологій корекційно-розвивального впливу на особистісний та слухомовленнєвий розвиток дітей з порушеннями слуху раннього віку.
- СК6.** Здатність моделювати технології ранньої допомоги дітям з порушеннями слуху та їхнім родинам у науковому дослідженні.
- СК7.** Знання принципів, методів, форм та засобів викладання курсу з раннього втручання для дітей з порушеннями слуху у вищих навчальних закладах.
- СК8.** Знання особливостей психофізичного розвитку дітей з порушеннями слуху раннього віку.
- СК9.** Знання чинників впливу на розвиток дітей з порушеннями слуху раннього віку.
- СК10.** Знання принципів, методів та форм фахово-батьківської взаємодії у системі раннього втручання.
- СК11.** Знання цілей та змісту програм раннього втручання для дітей з порушеннями слуху.

Результати навчання:

ПРН 1. Демонструвати сучасний науковий світогляд, дотримання функціонального підходу в оцінці стану дитини.

ПРН 2. Поділяти цінності соціально-культурного розмаїття, демонструвати здатність до емпатії, емоційної підтримки родини, розуміння особистісних потреб дитини (в тому числі зумовлених функціональними, слуховими та мовленнєвими, та соціоадаптаційними труднощами) та знання способів їх задоволення, здатність поважати і враховувати родинні цінності, особистісні цінності дитини.

ПРН 3. Застосовувати у науковій діяльності знання сучасних наукових теорій, концепцій щодо раннього втручання у супроводі дітей з порушеннями слуху.

ПРН 4. Організовувати, проводити, узагальнювати та літературно оформляти результати актуальних наукових дослідження, присвячених комплексному супроводу дітей з порушеннями слуху раннього віку.

ПРН 5. Використовувати навичками фахово-батьківської взаємодії у роботі з родинами дітей з порушеннями слуху раннього віку.

ПРН 6. Розробляти індивідуальні програми раннього втручання для дітей з порушеннями слуху з врахуванням потреб дитини та родини.

ПРН 7. Обирати та застосовувати прийнятні загальнонаукові, спеціальні, специфічні методи для наукових досліджень.

ПРН 8. Дотримуватися правил етичного поведіння та професійної етики під час роботи з родинами дітей з порушеннями слуху раннього віку, задіяними в дослідно-експериментальній діяльності.

ПРН 9. Розробляти та використовувати в освітній діяльності технології раннього втручання, які ґрунтуються на результатах досліджень медико-технічного, психолого-педагогічного, соціального спрямування та власних наукових досліджень, присвячених супроводу дітей раннього віку з порушеннями слуху та їхніх родин.

Структура навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи раннього втручання у супроводі дітей з порушеннями слуху

Тема 1. Концептуальні положення раннього втручання

Тема 2. Стратегії ранньої допомоги дітям з порушеннями слуху та їхнім родинам

Модуль 2. Організація ранньої допомоги дітям з порушеннями слуху та їхнім родинам

Тема 1. Програми раннього втручання для дітей з порушеннями слуху: міжнародний та вітчизняний досвід

Тема 2. Фахово-батьківська взаємодія у ранньому втручанні для дітей з порушеннями слуху

Тема 3. Діяльність міждисциплінарної команди супроводу у роботі з дітьми з порушеннями слуху раннього віку

Модуль 3. Технологія раннього втручання у супроводі дітей з порушеннями слуху

Тема 1. Особливості слухомовленнєвого та особистісного розвитку дітей з порушеннями слуху раннього віку

Тема 2. Алгоритм надання послуги раннього втручання дітям з порушеннями слуху

Тема 3. Комплексний супровід дітей з порушеннями слуху раннього віку та їхніх родин: зміст, методи, прийоми, засоби та форми роботи

Модуль 4. Основи наукового дослідження з проблеми ранньої підтримки дітей з порушеннями слуху та їхніх родин

Тема 1. Теоретико-методологічні основи наукового дослідження з раннього втручання

Тема 2. Дослідження сформованості слухомовленнєвих навичок, навичок соціальної взаємодії та пізнавального розвитку дітей з порушеннями слуху раннього віку

Тема 3. Дослідження чинників впливу на розвиток дитини з порушенням слуху раннього віку

Тема 4. Загальні підходи до розроблення технології раннього втручання для дітей з порушеннями слуху

Контакти викладачів:

За додатковою інформацією про зміст навчальної дисципліни можна звернутися до викладачів курсу:

- **Литовченко Світлана Віталіївна**,
доктор педагогічних наук, професор, завідувач
відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного
розвитку Інституту спеціальної педагогіки і
психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України
svetalitovchenko@ukr.net
- **Жук Валентина Володимирівна**,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник відділу освіти
дітей з порушеннями сенсорного розвитку
Інституту спеціальної педагогіки і психології імені
Миколи Ярмаченка НАПН України
valentina.zhuk68@gmail.com

Чекаємо Вас на курсі!

